

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2018. július 12.)

a nemteljesítő kitétségekre vonatkozó minimális veszteségfedezetről szóló rendelet iránti javaslatról

(CON/2018/32)

(2019/C 79/01)

Bevezetés és jogalap

2018. április 20-án, illetve 24-én az Európai Központi Bank (EKB) az Európai Parlamenttől, illetve az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt az 575/2013/EU rendeletnek a nemteljesítő kitétségekre vonatkozó minimális veszteségfedezet tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról⁽¹⁾ (a továbbiakban: a javasolt rendelet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikke (4) bekezdésének első francia bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a javasolt rendelet az EKB hatáskörébe tartozó rendelkezéseket tartalmaz, ideértve a Központi Bankok Európai Rendszerének a Szerződés 127. cikkének (5) bekezdése szerinti, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikáik zavartalan megvalósításában való támogatására vonatkozó feladatát, valamint a Szerződés 127. cikkének (6) bekezdése alapján az EKB-ra ruházott, a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos feladatokat. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Általános észrevételek

Az EKB támogatja a javasolt rendeletet, amely része az Európai Bizottság uniós nemteljesítő kitétségeket kezelő intézkedéscsomagjának. Ezekre az intézkedésekre a Tanács által 2017. július 11-én jóváhagyott átfogó, „az európai nemteljesítő hitelek kezelésére vonatkozó cselekvési terv”⁽²⁾ elfogadása nyomán került sor. A javasolt rendelet várhatóan kezelni fogja a megfelelő fedezettel nem rendelkező nemteljesítő kitétségek felhalmozódásából eredő lehetséges jövőbeli kockázatokat. A javasolt rendelet fontos részét képezi továbbá az Unió arra irányuló erőfeszítéseinek, hogy tovább csökkentse a bankrendszerbeli kockázatokat. A nemteljesítő kitétségek magas szintjének kezelése az egységes felügyeleti mechanizmus létrehozása óta több okból is az EKB felügyeleti prioritásainak egyikét alkotja⁽³⁾. Először, a nemteljesítő kitétségek kedvezőtlen hatást gyakorolnak a bankok mérlegére, visszafogva nyereségüket. Másodsor, a nemteljesítő kitétségek akadályozzák a bankokat és elszívják a banki erőforrásokat. Harmadsor, a nemteljesítő kitétségek aláássák a befektetők bankokba vetett bizalmát. Az EKB belső elemzése rámutatnak továbbá arra, hogy az elmúlt években a nemteljesítő kitétségek nagy állományaival rendelkező bankok folyamatosan kevesebbet hiteleztek, mint a jobb hitelminőséggel rendelkező bankok, kevésbé támogatva ezáltal a vállalkozásokat és a háztartásokat, valamint általában véve a gazdaságot⁽⁴⁾. A nemteljesítő kitétségek nagy állományai továbbá makroprudenciális kérdést jelentenek, és gyakran teljes gazdaságokat érintenek.

⁽¹⁾ COM(2018) 134 final.

⁽²⁾ Elérhető a Tanács honlapján: www.consilium.europa.eu

⁽³⁾ Lásd Danièle Nouy, az EKB felügyeleti testületének elnöke, és Sharon Donnery, az EKB nemteljesítő hitelekkel foglalkozó magas szintű csoportjának elnöke „Introductory remarks to the public hearing on the draft addendum to the ECB guidance to banks on non-performing loans” (Az EKB bankoknak szóló, nemteljesítő hitelekkel kapcsolatos útmutatása kiegészítésének tervezetéről szóló nyilvános meghallgatáshoz fűzött bevezető észrevételek) című, 2017. november 30-án Frankfurt am Mainban tartott beszédét, elérhető az EKB bankfelügyeleti honlapján: www.bankingsupervision.europa.eu

⁽⁴⁾ Lásd: „European banking supervision three years on” (Az európai bankfelügyelet három év elteltével), az EKB elnöke, Mario Draghi üdvözlő megjegyzései az EKB második bankfelügyeleti fórumán, Frankfurt am Main, 2017. november 7., elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

Megjegyzendő, hogy a javasolt rendelet nem érinti a hitelintézetek által 2018. március 14. előtt keletkeztetett nemteljesítő kitettségeket, és így – az Európai Tanács európai nemteljesítő hitelek kezelésére vonatkozó cselekvési tervvel kapcsolatos következtetéseivel összeegyeztethető módon – nem kezeli a nemteljesítő kitettségek meglévő állományait.

Az EKB üdvözli a javasolt rendeletben szereplő tisztázást, miszerint a javasolt rendeletben a nemteljesítő kitettségekre vonatkozóan létrehozott prudenciális óvintézkedés nem akadályozza meg az illetékes hatóságokat abban, hogy felügyeleti hatásköreiket az alkalmazandó joggal összhangban gyakorolják. Pontosabban, e prudenciális óvintézkedés alkalmazása ellenére az EKB eseti alapon megállapíthatja, hogy egy adott hitelintézet nemteljesítő kitettségei nem kellően fedezettek, és gyakorolhatja a 2. pillér szerinti keretrendszerben fennálló felügyeleti hatásköreit ⁽⁵⁾.

2. Különös észrevételek

2.1. A nemteljesítő kitettség meghatározása

A minimális veszteségfedezet céljára a javasolt rendelet beiktatja az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletbe ⁽⁶⁾ a nemteljesítő kitettség meghatározását. Ez a meghatározás a nemteljesítő kitettség 680/2014/EU bizottsági végrehajtási rendeletben ⁽⁷⁾ szereplő, felügyeleti adatszolgáltatás céljára alkalmazott fogalmán alapul. E tekintetben az EKB üdvözli, hogy a nemteljesítő kitettség e meghatározása a nemteljesítő kitettségek minden típusát – így különösen a lakossággal szembeni kitettségeket is – magában foglalja.

2.2. A fedezeti minimumkövetelmény kiszámítása

Az EKB üdvözli a fedezeti minimumkövetelmény egyszerűségét, amely szerint az főszabály szerint azon alapul, hogy a kitettség hány éve kapott nemteljesítő besorolást, és hogy fedezett kitettségről van-e szó. Ez az egyszerűség kezelhető szinten tartja majd a bankok és felügyeleti hatóságok számára a megfeleléshez szükséges erőfeszítéseket, ugyanakkor tisztességes és kiegyensúlyozott módon, határozottan kezeli a fedezetlen nemteljesítő kitettségek kérdését.

Az elsődleges alapvető tőkeelemekből levonandó, a nemteljesítő kitettségek elégtelen fedezete alkalmazandó összegének meghatározása érdekében az intézményeknek meg kell szorozniuk a nemteljesítő kitettségeiket a javasolt rendeletben rögzített alkalmazandó tényezővel. Az EKB támogatja az alkalmazandó tényezők javasolt rendelet szerinti kalibrálását. Így különösen, a fedezetlen nemteljesítő kitettségek esetében a második év (feltételezhetően a harmadik évre kívántak hivatkozni) első napjától kezdődően 100 %-os lefedettséget kell alkalmazni. Fedezett nemteljesítő kitettségek esetében 100 %-os lefedettséget kell alkalmazni a nemteljesítőként való besorolást követő nyolcadik év (feltételezhetően a kilencedik évre kívántak hivatkozni) első napjától kezdődően, amennyiben az adós 90 napon túl késedelmes.

A fedezett kitettségek esetében a hitelintézeteknek képeseknek kell lenniük arra, hogy „megfelelő időben” érvényesítsék hitelkockázati fedezetüket ⁽⁸⁾. Amennyiben a fedezetet a mögöttes kitettség nemteljesítőként való besorolását követő több éves időszak eltelte után sem érvényesítették, ésszerű a fedezetet hatástalannak tekinteni és a kitettséget prudenciális szempontból fedezetlenként kezelni.

2.3. Felügyeleti adatszolgáltatási követelmények

Az EKB értelmezése szerint a 680/2014/EU végrehajtási rendeletben foglalt vonatkozó felügyeleti adatszolgáltatási követelményeket módosítani fogják majd, hogy az illetékes hatóságok képesek legyenek figyelemmel kísérni, hogy az intézmények eleget tesznek-e a javasolt rendeletnek. Az EKB felkéri továbbá a Bizottságot, hogy fontolja meg, be kell-e iktatni az 575/2013/EU rendeletbe egy közzétételi követelményt a fedezeti minimumkövetelmény intézmények általi betartását illetően.

⁽⁵⁾ Az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet (HL L 287., 2013.10.29., 63. o.) 9. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy: „Kizárólag a 4. cikk (1) és (2) bekezdésében és az 5. cikk (2) bekezdésében rá ruházott feladatok ellátása céljából, a vonatkozó uniós jogban megállapítottakkal összhangban a mechanizmusban részt vevő tagállamokban adott esetben az EKB minősül az illetékes hatóságnak, illetve a kijelölt hatóságnak.” Ezzel összefüggésben lásd a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésekről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.) 97. és 104. cikkét, valamint az 1024/2013/EU rendelet 16. cikkét.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

⁽⁷⁾ A Bizottság 680/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. április 16.) az intézmények 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti felügyeleti adatszolgáltatása tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról (HL L 191., 2014.6.28., 1. o.).

⁽⁸⁾ Lásd például az 575/2013/EU rendelet 194. cikkének (4) bekezdését.

2.4. Az EKB-val való konzultáció

Az EKB emlékeztetni kívánja a Parlamentet és a Tanácsot, hogy újabb konzultációra lesz szükség, amennyiben a javasolt rendelet a jogalkotási eljárás során jelentős mértékben módosul ahhoz a változathoz képest, amelyről az EKB-val konzultáltak ⁽⁹⁾.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet módosítására tesz javaslatot, külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2018. július 12-én.

az EKB elnöke

Mario DRAGHI

⁽⁹⁾ Lásd például: a Bíróság 1970. július 15-i ACF Chemiefarma kontra Bizottság ítélete, 41/69, ECLI:EU:C:1970:71, 3. pont; a Bíróság 1982. február 4-i Buyl kontra Bizottság ítélete, 817/79, ECLI:EU:C:1982:36, 1. pont; Fennelly főtanácsnok Parlament kontra Tanács ítéletre vonatkozó, 1997. március 20-i indítványa, C-392/95, ECLI:EU:C:1997:172, 15. pont; a Bíróság 1997. november 11-i Eurotunnel SA és társai kontra Seafrance ítélete, C-408/95, ECLI:EU:C:1997:532, 46. pont; a Bíróság 2003. szeptember 25-i Océ van der Grinten ítélete, C-58/01, ECLI:EU:C:2003:495, 100. és 102. pont.